

A NYHETER LIVSKVALITET

Et flertall på Stortinget ønsker å vite hvilke grupper som får det bedre og verre og få systematisk informasjon om livskvalitet.

Hvert annet år bør det legges frem en rapport om nordmenns livskvalitet. Det foreslår et stortingsflertall med MDG i spissen.

Hvordan har du det? Det vil flertallet på Stortinget vite.

A POLITIKK

SOLVEIG RUUD

- Norske ungdommer har flere ting enn noen gang, likevel er det rekordmange som bruker migreremedisin, har psykiske problemer og ikke ser hensikten med å leve.

Det sier Miljøpartiet De grønnes stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, som også er psykolog. Han mener dette tydelig illustrerer at det er mulig å legge bedre til rette for at folk skal oppleve å ha meningsfulle liv i Norge.

- Vi har 100 års erfaring i å evaluere politikkenes administrative og økonomiske konsekvenser, men ikke hva politikken betyr for

Per Espen Stoknes møter fast på Stortinget for MDG mens Une Bastholm har foreldrepermisjon.

folks livskvalitet, sier MDG-politikeren, som forteller at forskning har funnet ut hvordan den kan måles, men at det ikke er satt i system i Norge.

Fire partier med felles forslag

Det vil Stoknes, Olaug Bollestad i KrF, Ingvild Kjerkol i Ap og Sps Kjersti Toppe gjøre noe med. Sammen fremmer de et konkret forslag der de blant annet ber Regjeringen om å etablere et nettsted med en helhetlig fremstilling av «Livskvaliteten i Norge» og sørge for at det utgis en rapport om dette annethvert år.

Bedre livskvalitetsmålinger kan ifølge de fire være nyttig på flere områder. Først og fremst kan det bidra til å besvare sentrale spørsmål i offentlig debatt:

Utvikler livskvaliteten seg alt i

alt i en positiv eller negativ retning? Hvilke grupper i samfunnet får det bedre og hvilke sakter akterut, hvem lider mest og hvem trives best?

Etterlyser oppfølging av rapport

Debatten om å måle lykke eller livskvalitet er ikke ny. KrF gikk allerede i 2009 inn for at det burde utarbeides en årlig indeks for livskvalitet, og KrF og MDG har tidligere fremmet et felles forslag om samme tema – uten å få flertall.

Behovet for måling av livskvalitet ble i mars 2015 omtalt i en stortingsmelding om folkehelse og i Regjeringens strategi for psykisk helse.

Helsedirektoratet fikk i oppdrag å lage en plan for å sikre gode data om befolkningens livskvalitet. Det bidro i juni 2016 til rapporten «Gode liv i Norge», en rapport som bl.a. peker på svakheter i alt fra datainnsamling om livskvalitet i Norge til presentasjon av resultatene.

Rapporten inneholder også en rekke forslag til forbedringer bl.a. en nasjonal pilotundersøkelse av subjektiv livskvalitet og levekår.

Ifølge Per Espen Stoknes fremmer de fire politikerne sitt forslag fordi lite har skjedd etter at den nevnte rapporten kom for snart to år siden. De påpeker i forslaget at ingen offentlige virksomheter ennå har fått noe oppdrag om å gjennomføre en nasjonal undersøkelse som kan si noe substansielt om hvordan folk i Norge har det i 2018.

Danmark og Frankrike har ifølge Stoknes gjennomført egne undersøkelser av befolkningens

livskvalitet. Og Storbritannia og Tyskland har hatt omfattende prosesser om hva som bør måles, og med utgangspunkt i det utgitt rapporter om den nasjonale livskvaliteten.

- Dere ber om støtte til undersøkelser om livskvalitet også på kommune og regionnivå?

- Ja, svarer Stoknes og viser til at Danmark – uten at det har kostet det offentlige store beløp – har fått til en nettbasert datainnhenting som gjør at man både kan si noe om livskvaliteten til folk i ulike regioner og til kreftpasienter, pensjonister og andre.

- Da kan man enkelt gå inn og få et oppdatert bilde av hvilke grupper det er som får det bedre eller verre i samfunnet. Det kan ikke vi med dagens system, sier han.

Mener det er lett å måle lykke

- Noen vil mene at dette er å måle lykke, og at det ikke er så lett. Stemmer det?

- Da tror jeg ikke de har satt seg inn i siste forskning på feltet, sier han og opplyser at enten man kaller det man måler for livskvalitet, lykke eller trivsel, er det målbart.

Stortingsrepresentanten som har embetsstudium i psykologi, forteller at alt fra hjerneskanning til registrering av type og antall smil hos et menneske i løpet av en dag kan si noe om folks lykke.

- Og hvis du har ti venner og spør dem om hvor lykkelig du er, vil de få et forholdsvis presist svar sammenlignet med hvordan du opplever egen lykke. Så disse lykkesmålingene er forbløffende valide, de henviser til noe folk vet inni seg: om de har det bra, sier han.